

INFORMACIJA

apie aštuntokų egzaminą

nuo 2018-2019 mokslo metų

Egzamino organizavimo
ir laikymo taisyklės

Centrinė egzaminų komisija
Varšuva 2017

Informaciją paruošė Centrinė egzaminų komisija, remiantis sekcijoje A išvardytais teisės aktais.

Centrinė egzaminų komisija

ul. Józefa Lewartowskiego 6, 00-190 Varšuva

tel. 22 536 65 00

sekretariat@cke.edu.pl

Redakcija:

dr. Marcin Smolik (CEK)

Edyta Warzecha (CEK)

Ludmiła Stopińska (CEK)

dr. Wioletta Kozak (CEK)

A. AŠTUNTOKŲ EGZAMINĄ REGLAMENTUOJANTYS TEISĖS AKTAI

Aštuntokų egzaminas yra organizuojamas remiantis 1991 m. rugsėjo 7 d. Švietimo įstatymo 44zs str.¹ Pirmą kartą egzaminas bus organizuojamas 2018-2019 mokslo metais.

Detali informacija, susijusi su aštuntokų egzaminu, yra pateikta šiuose teisės aktuose.

TEISĖS AKTAS	APRAŠYTI ASPEKTAI
1991 m. rugsėjo 7 d. Švietimo įstatymas (pilnas tekstas „Dziennik Ustaw“, 2016 m. poz. 1943, su pakeitimais.)	pagrindiniai nurodymai dėl aštuntokų egzamino organizavimo, įskaitant dalykus, aštuntokų egzamino pritaikymo formas ir organizavimo sąlygas, anuliavimus, peržiūras
2017 m. rugpjūčio 1 d. Švietimo ministro įsakymas dėl detalių aštuntokų egzamino organizavimo sąlygų ir būdo („Dziennik Ustaw“, 2017 m. poz. 1512)	detalūs organizaciniai ir administraciniai nurodymai dėl aštuntokų egzamino organizavimo
2017 m. vasario 14 d. Švietimo ministro įsakymas dėl vaikų ikimokyklinio lavinimo programos ir bendros pagrindinės mokyklos programos, įskaitant mokinius su vidutinio ir žymaus laipsnio intelektiniu neįgalumu, I laipsnio profesinių mokyklų bendro lavinimo programos, specialios mokyklos, ruošiančios darbui, lavinimo programos ir policėjinės mokyklos lavinimo programos („Dziennik Ustaw“, 2017 m. poz. 356)	bendri ir detalūs reikalavimai, apibrėžiantis lenkų kalbos, matematikos ir šiuolaikinės užsienio kalbos žinių ir įgūdžių, kurie yra tikrinami aštuntokų egzamino metu, apimtį ²

Informacija apie aštuntokų egzaminą nuo 2018-2019 mokslo metų buvo paruošta remiantis įgaliojimu, suteiktu Švietimo įstatymo 9a str. 2 d. 3 p. ir 2016 m. gruodžio 14 d. įstatymo 267 str. *Teisės aktai, įvedantys įstatymą – Švietimo įstatymą.*³

¹ Pilnas tekstas „Dziennik Ustaw“, 2016 m. poz. 1943, su pakeit.

² Nuo 2022 m. aštuntoko egzamine taip pat iš biologijos, chemijos, fizikos, geografijos ir istorijos (žr. *Informacijos apie egzaminą* sekcija D).

³ [„Dziennik Ustaw“, 2017 m. poz. 60, su pakeit.](#)

B. AŠTUNTOKŲ EGZAMINO ORGANIZAVIMO TIKSLAI

Aštuntokų egzaminą laiko:

- pagrindinės mokyklos VIII klasės mokiniai
- meno mokyklų mokiniai, realizuojantys bendrą pagrindinės mokyklos programą ir esantys klasėje, kurios programa atitinka pagrindinės mokyklos VIII klasės programą
- pagrindinių mokyklų suaugusiems klausytojai.⁴

Aštuntokų egzaminas yra privalomas egzaminas, tai reiškia, kad kiekvienas mokinys privalo jame dalyvauti, kad galėtų baigti mokyklą.⁵ Nėra apibrėžto minimalaus rezultato, kurį mokinys privalo gauti, todėl aštuntokų egzaminą neįmanoma neišlaikyti.⁶

Aštuntokų egzaminas atlieka dvi esmines funkcijas:

1. apibrėžia bendro mokinių išsilavinimo privalomų egzaminų dalykų srityje lygį ir užtikrina mokiniui, jo tėvams, mokytojams ir švietimo valdžiai grįžtamąjį ryšį apie jo išsilavinimo lygį,
2. atlieka egzaminą į aukštesnes, nei pradinė mokykla, mokyklas, kurios naudoja aštuntokų egzaminą metu gautus rezultatus, kaip kriterijus rekrutavimo procese, jei kandidatų skaičius viršija laisvų vietų mokykloje skaičių.⁷

C. EGZAMINŲ KALENDORIUS

1. Aštuntokų egzaminas yra turi du terminus: pagrindinį ir papildomą. Šioje lentelėje yra nurodyti mėnesiai, kuriuose yra organizuojamas aštuntokų egzaminas skirtingo tipo mokyklose.

	mokyklos vaikams ir jaunimui bei suaugusiems, kuriose mokslai baigiasi pavasario semestre	mokyklos suaugusiems, kuriose mokslai baigiasi rudens semestre
pagrindinis terminas	balandis	sausis
papildomas terminas	birželis	balandis

2. Papildomu terminu egzaminą laiko mokinys, kuris dėl nenugalimų aplinkybių arba sveikatos būklės nedalyvavo egzamine, vykusiame pagrindinio termino metu.

⁴ Informacijoje apie egzaminą yra naudojama sąvoką „mokinys“, kuri apima tiek mokinius, tiek klausytojus.

⁵ Aštuntoko egzaminą nelaiko mokinys, turintis pažymą apie būtinybę taikyti specialų mokymą, išduotą dėl jo vidutinio arba žymaus intelektualinio laipsnio neįgalumo arba susijusių neįgalumų, kai vienas iš neįgalumų yra vidutinio arba žymaus intelektualinio laipsnio neįgalumas.

Nuo aštuntoko egzaminą gali būti atleistas mokinys, turintis pažymą apie būtinybę taikyti specialų mokymą, išduotą dėl kitų neįgalumų, negu vidutinio arba žymaus intelektualinio laipsnio neįgalumas. Su prašymu atleisti nuo egzaminą tėvai kreipiasi į apylinkės egzaminų komisijos direktorių. Prašymas privalo turėti teigiamą mokyklos direktoriaus įvertinimą.

Nuo aštuntoko egzaminą gali būti atleistas taip pat mokinys, kuris dėl išskirtinio atsitiktinio atvejo arba dėl sveikatos negalėjo dalyvauti egzamine nei pagrindinio, nei papildomo termino metu.

⁶ Aštuntoko egzaminą rezultatai nedaro įtakos perėjimui į kitą klasę meno mokykloje, kurioje yra realizuojamas bendras ugdymas pagal pagrindinės mokyklos programą, kurioje klasė, atitinkanti VIII klasę, nėra paskutinė mokymo ciklo klasė.

⁷ Aštuntoko egzaminą metu mokinio gautų procentinių rezultatų perskaičiavimo į taškus rekrutavimo į kitą mokyklą metu klausimai reglamentuoja 2017 m. kovo 16 d. Švietimo ministro įsakymas dėl rekrutavimo į viešuosius vaikų darželius, mokyklas ir įstaigas proceso atlikimo ir papildomos procedūros („Dziennik Ustaw“, 2017 m. poz. 610).

3. Kasmet aštuntokų egzaminas yra organizuojamas pagal pastovų kalendorių, apibrėžta *Informacijos apie egzaminą* sekcijoje A nurodytuose teisės aktuose. Pagrindiniai egzaminų kalendoriaus punktus pristato ši lentelė:

TERMINAS	ĮVYKIS
ne vėliau, nei 2 metus prieš egzamino terminą	Švietimo ministras skelbia publikacijoje „Biuletyn Informacji Publicznej“ (liet. Viešosios informacijos biuletenis) ir Švietimo ministerijos puslapyje pranešimą dėl olimpiadų, leidžiančių šių olimpiadų laureatams ir finalistams nelaikyti šio dalyko aštuntokų egzamino, sąrašą. ⁸
iki metų, einančių prieš mokslo metus, kuriais bus organizuojamas egzaminas, rugpjūčio 20 d.	Centrinės egzaminų komisijos (CEK) direktorius skelbia publikacijoje „Biuletyn Informacji Publicznej“ ir Centrinės egzaminų komisijos puslapyje pranešimą dėl aštuntokų egzamino organizavimo grafiko artimaisiais mokslo metais.
iki rugsėjo 10 d.	CEK direktorius skelbia publikacijoje „Biuletyn Informacji Publicznej“ ir Centrinės egzaminų komisijos puslapyje: <ul style="list-style-type: none"> a. pranešimą dėl pagalbinių medžiagų ir įrankių, kuriais galima naudotis aštuntokų egzamino metu b. pranešimą dėl detalių aštuntokų egzamino pritaikymo sąlygų ir organizavimo formų c. informaciją apie aštuntoko egzamino šiais mokslo metais organizavimo ir atlikimo būdo, kurioje yra pvz. dokumentų, būtinų organizuojant egzaminą, pavyzdžiai.
iki rugsėjo 30 d.	Mokinio tėvai arba klausytojas pateikia mokyklos direktoriui rašytinį pareiškimą, kuriame: <ul style="list-style-type: none"> a. praneša kokios šiuolaikinės užsienio kalbos egzaminą laikys mokinys arba klausytojas b. (nuo 2022 m.) nurodo pasirenkamą dalyką, kurio egzaminą laikys mokinys arba klausytojas c. praneša apie ketinimą laikyti matematikos egzaminą (nuo 2022 m. taip pat pasirenkamo dalyko egzaminą) tautinės mažumos kalba, etninės mažumos kalba arba regionine kalba (žiūr. <i>Informacijos apie egzaminą</i> sekciją G).
maždaug iki sausio 15 d. (3 mėn. prieš egzaminą) ⁹	Mokinio tėvai arba klausytojas gali raštu pranešti mokyklos direktoriui apie iki rugsėjo 30 d. pateiktos deklaracijos pakeitimą.
maždaug iki kovo 30 d. (ne vėliau nei likus 2 savaitėms iki egzamino) ⁹	Vaivadijos arba aukštesnio lygio dalykų olimpiadų laureatai ir finalistai bei dalykų konkursų laureatai gali perduoti OKE (per mokyklos direktorių) informaciją apie pokyčius deklaracijoje, kurią pateikė iki rugsėjo 30 d. (žr. <i>Informacijos apie egzaminą</i> sekciją H).
antra balandžio mėn. pusė	Pagrindinis aštuntoko egzamino terminas.
pirma birželio mėn. pusė	Papildomas aštuntoko egzamino terminas.
mokslo metų pabaigos diena	Mokyklos direktorius perduoda mokiniams – kartu su atestatu – pažymą su detaliais aštuntoko egzamino rezultatais.

⁸ 2019 m. pranešimas apie olimpiadas, susijusias su konkrečiu dalyko aštuntoko egzaminu bus paskelbtas iki 2017 m. rugsėjo 1 d. (2016 m. gruodžio 14 d. *Taisyklių, įvedančių Švietimo įstatymą* 300 str.).

⁹ Tikslūs terminai priklauso nuo egzamino organizavimo einamaisiais metais ir yra skelbiami *Informacijoje apie aštuntoko egzamino organizavimą ir laikymą* einamaisiais metais, kur yra publikuojama publikacijoje „Biuletyn Informacji Publicznej“ CEK internetinėje svetainėje.

D. DALYKAI AŠTUNTOKŲ EGZAMINE

1. Aštuntokų egzaminas yra organizuojamas raštu.
2. 2019–2021 metais aštuntokas laiko trijų privalomų dalykų egzaminą, t. y.:
 - a. lenkų kalbos
 - b. matematikos
 - c. šiuolaikinės užsienio kalbos.
3. Nuo 2022 metų aštuntokas laiko keturių privalomų dalykų egzaminą, t. y.:
 - a. lenkų kalbos
 - b. matematikos
 - c. šiuolaikinės užsienio kalbos
 - d. vieno pasirinkto dalyko iš šių dalykų: biologija, chemija, fizika, geografija arba istorija.
4. Aštuntokas laiko vienos iš šių šiuolaikinių užsienio kalbų: anglų, prancūzų, ispanų, vokiečių, rusų, ukrainiečių arba italų egzaminą. Mokinys gali pasirinkti tik vieną kalbą, kurios mokosi mokykloje per privalomas pamokas.
5. Šiuolaikinės užsienio kalbos aštuntoko egzaminas yra organizuojamas remiantis reikalavimais, nurodytais bendroje šiuolaikinės užsienio kalbos mokymo programoje versijoje II.1.

E. AŠTUNTOKO EGZAMINO EIGA

1. Aštuntoko egzaminas yra organizuojamas tris viena po kitos einančias dienas:
 - a. pirmą dieną – lenkų kalbos egzaminas, kuris trunka 120 minučių.
 - b. antrą dieną – matematikos egzaminas, kuris trunka 100 minučių
 - c. trečią dieną – šiuolaikinės užsienio kalbos egzaminas, o pradėdant nuo 2022 metų, taip pat pasirinkto dalyko egzaminas, kiekvienas iš jų trunka po 90 minučių.¹⁰
2. Į konkretaus dalyko aštuntoko egzamino laiką nėra įskaitomas laikas, kurį mokinys turi tam, kad galėtų patikrinti, ar teisingai perrašė atsakymus į atsakymų lapą (5 minutės).
3. Kiekvieno dalyko egzaminas prasideda laiku, nurodytu aštuntoko egzamino organizavimo grafike. Šis grafikas yra skelbiamas Centrinės egzaminų komisijos internetiniame puslapyje iki metų, einančių prieš metus, kuriais yra organizuojamas egzaminas, rugpjūčio 20 d.
4. Kiekvieno dalyko egzaminą vykdo stebėtojų komanda:

mokytojų skaičius komandoje	mažiausiai 2 (priklausomai nuo mokinių salėje skaičiaus)
komandos sudėtis	mažiausiai 1 mokytojas iš kitos mokyklos
mokytojai, kurie negali būti komandos nariais	dalyko, kuris yra egzamino tema, mokytojai

¹⁰ Konkrečių dalykų egzamino laikas gali būti ilgesnis mokiniams, kuriems yra suteikta teisė egzamino sąlygų pritaikymui.

5. Detalus aštuntoko egzamino eigos aprašymas yra *Informacijoje apie aštuntoko egzamino organizavimo ir vykdymo būdą*, kuri kasmet (iki rugsėjo 10 d.) yra publikuojamas publikacijoje „Biuletyn Informacji Publicznej“ CEK internetinėje svetainėje. Detalią informaciją, kaip dirbti su konkrečių dalykų egzamino sąsiuviniais, kaskart apibrėžia informacija, esanti pirmame egzamino sąsiuvinio puslapyje.
6. Egzamino metu kiekvienas dalyvis sėdi prie atskiro stalo. Ant stalo gali būti tik egzamino sąsiuviniai, pagalbines medžiagas ir įrankiai, nurodyti CEK direktoriaus pranešime – sergančių ir neįgaliųjų mokinių atveju taip pat vaistai ir kiti pagalbiniai daiktai, kurie yra būtini dėl jų ligos ar neįgalumo.
7. Į egzaminų salę draudžiama įnešti bet kokius telekomunikacijos įrenginius (mobiliųjų telefonų, mp3 grotuvų, išmaniųjų laikrodžių) ir jais naudoti šioje salėje. Pažeidus šią taisyklę, kiekvieną kartą konkretaus dalyko egzaminas bus anuliuojamas (žr. *Informacijos apie egzaminą* sekcija J).
8. Egzamino metu dalyviai gali išeiti iš salės tik pagrįstu atveju, gavus stebėtojų komandos pirmininko leidimą ir užtikrinus sąlygas, neleidžiančias kontaktuotis su kitais asmenimis, išskyrus asmenis, suteikiančius medicininę pagalbą.
9. Stebėtojų komandos nariai negali suteikti jokių paaiškinimų, susijusių su egzamino užduotimis. Jie taip pat negali niekaip komentuoti egzamino užduočių.
10. Jei:
 - a. bus pastebėta, kad dalyvis nesavarankiškai sprendžia egzamino užduotis arba
 - b. trukdo egzamino eigą, arba
 - c. įnešė į egzamino salę pagalbines medžiagas ar įrankius, neišvardytus CEK direktoriaus pranešimešio mokinio konkretaus dalyko egzaminas gali būti anuliuotas (žr. *Informacijos apie egzaminą* sekciją J).

F. AŠTUNTOKO EGZAMINO VERTINIMAS IR REZULTATAI

1. Atvirų užduočių sprendimus tikrina ir suteikia taškus egzaminatoriai, kuriuos paskyrė apylinkės egzaminų komisijos direktorius.
2. Egzaminatoriai taiko visai šaliai vienodas užduočių sprendimų vertinimo taisykles.
3. Uždarų užduočių sprendimai yra tikrinami naudojant elektroninius įrankius (atsakymų kortelių skaitytuvus).
4. Kiekvieno dalyko aštuntoko egzamino rezultatas yra pateikiamas procentais ir procentilės skalėje.
 - a. Rezultatai procentais – tai taškų skaičius (suapvalintas iki sveikojo skaičiaus), kuriuos mokinys gavo išspręsdamas egzamino užduoties sąsiuvinyje esančias užduotis. Pavyzdžiui, jei už matematikos užduotis mokinys gavo 39 taškų iš 50 galimų, jis gaus rezultatą – 78 %.
 - b. Rezultatas procentilės skalėje – tai mokinių, kurie šio dalyko egzamine gavo tokį pat arba blogesnę rezultatą nei šis mokinys, skaičius (suapvalintas iki sveikojo skaičiaus). Pavyzdžiui, egzamino dalyvis, kurio procentilinis rezultatas iš matematikos yra 82, sužinos, kad 82 % visų mokinių, dalyvavusių matematikos aštuntoko egzamine, už užduočių sprendimą gavo tokį pat arba žemesnę rezultatą, o 18 % mokinių gavo geresnę rezultatą.
5. Šio dalyko aštuntoko egzamino rezultatus procentais nustato apylinkės egzaminų komisijos direktorius, o rezultatą procentilės skalėje ruošia Centrinė egzaminų komisija.
6. Apylinkės egzaminų komisijos direktoriaus nustatytas rezultatas negali būti pakeistas teisme.
7. Pažymyje su detaliais aštuntoko egzamino rezultatais kiekvienas mokinys gaus šiuos rezultatus:
 - a. lenkų kalbos egzamino
 - b. matematikos egzamino
 - c. šiuolaikinės užsienio kalbos egzamino
 - d. (nuo 2022 m.) pasirinkto dalyko egzamino.

G. AŠTUNTOKO EGZAMINAS TAUTINĖS MAŽUMOS, ETNINĖS MAŽUMOS IR REGIONINE KALBA

1. Mokiniai iš mokyklų arba skyrių, kuriuose pamokos yra vedamos tautinės mažumos, etninės mažumos arba regionine kalba, sprendžia matematikos užduotis, o nuo 2022 m. taip pat pasirinkto dalyko (t. y. biologijos arba chemijos, arba fizikos, arba geografijos, arba istorijos) užduotis šios tautinės mažumos, etninės mažumos arba regionine kalba.
2. Mokinio tėvai pateikia atitinkama rašytinę deklaraciją iki metų, kuriais bus laikomas egzaminas, rugsėjo 30 d. (žr. *Informacijos apie egzaminą* sekcija C).

H. VAIVADIJOS IR AUKŠTESNIO LYGIO DALYKŲ OLIMPIADŲ LAUREATŲ IR FINALISTŲ IR KONKURSO LAUREATŲ ĮGALIOJIMAI.

1. Mokinys, kuris yra vaivadijos ir aukštesnio lygio dalykų, įtrauktų į aštuntoko egzaminą, olimpiados laureatas ar finalistas arba konkurso laureatas, yra atleidžiamas nuo šio dalyko egzamino.
2. Dalykų, įtrauktų į aštuntoko egzaminą, olimpiadų, atleidžiančių šių olimpiadų laureatus ir finalistus nuo šio dalyko egzamino sąrašą skelbiamas Švietimo ministro pranešime Švietimo ministerijos publikacijoje „Biuletyn Informacji Publicznej“.¹¹
3. Mokinys, kuris yra atleistas nuo egzamino, savo pažymyje su detaliais aštuntoko egzamino rezultatais šalia šio dalyko turės įrašytą žodį – „atleistas“ arba „atleista“ ir maksimalų rezultatą, t. y. „100 %“ (procentinis rezultatas) ir „100“ (rezultatas pagal procentilės skalę).¹²
4. Mokinys, kuris tapo vaivadijos ir aukštesnio lygio dalykų, įtrauktų į aštuntoko egzaminą, šiuolaikinės užsienio kalbos arba (nuo 2022 m.) pasirinkto papildomo dalyko, kito nei nurodytas rugsėjo 30 d. pateiktoje deklaracijoje, olimpiados laureatu ar finalistu, gali pakeisti dalykus, nurodytus deklaracijoje, į dalykus, kurių olimpiados laureatu ar finalistu / konkurso laureatu jis tapo. Mokinio tėvu arba klausytojo prašymu mokyklos direktorius perduoda informaciją apie tokius pokyčius apylinkės egzaminų komisijai ne vėliau nei likus 2 savaitėms iki aštuntoko egzamino. Šiuolaikinė užsienio kalba gali būti pakeisti tik į tą užsienio kalbą, kurios mokinys mokosi privalomose pamokose.

I. MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲ UGDYMO POREIKIŲ, IR ASMENŲ, APIE KURIUOS KALBAMA ŠVIETIMO ĮSTATYMO 165 STR. 1 D., (UŽSIENIEČIŲ) ĮGALIOJIMAI

1. Mokiniai, turintys specialių ugdymo poreikių, įskaitant neįgaliuosius mokinius, socialiai nepritaikytus mokinius arba tuos, kuriems gresia socialinis nepritaikymas, bei asmenys, apie kuriuos kalbama Švietimo įstatymo 165 str. 1 d., (užsieniečių),¹³ dalyvauja aštuntoko egzamine remiantis bendru grafiku ir bendrais egzamino reikalavimais, bet sąlygos arba forma turi būti pritaikyti jų poreikiams.

¹¹ Pranešimas 2018-2019 mokslo metams yra prieinamas adresu: <https://bip.men.gov.pl/wp-content/uploads/sites/2/2017/04/tresc-komunikatu.pdf>

¹² Įgaliojimais, apie kuriuos kalbama punktuose H.1 ir H.3, gali pasinaudoti taip pat mokiniai iš iki šiol veikusios šešiametės pagrindinės mokyklos ir iki šiol veikusios gimnazijos mokiniai, kurie tapo vaivadijos arba aukštesnio lygio dalyko, įtraukto į aštuntoko egzaminą, olimpiados laureatais arba finalistais arba konkurso laureatais (2016 m. gruodžio 14 d. Taisyklių, įvedančių Švietimo įstatymą 209 ir 301 str.).

¹³ „Dziennik Ustaw“, 2017 m. poz. 59, su pakeitim.

2. Dalyvavimo aštuntoko egzamine sąlygos arba forma turi būti pritaikyti pateikus šioje lentelėje nurodytus dokumentus.

DOKUMENTAS	MOKINIŲ, GALINČIŲ PASINAUDOTI PRITAIKYMU, GRUPĖS
a. pažyma dėl specialaus ugdymo poreikio	mokiniai: <ul style="list-style-type: none"> • neprisigirdintys ir kurtieji • silpnaregiai ir aklieji • su judėjimo apribojimais • su afazija • su lengvo laipsnio intelektiniu neįgalumu • su autizmu, įskaitant Aspergerio sindromą • socialiai nepritaikyti arba tie, kuriems gresia socialinis nepritaikymas
b. gydytojo išduota pažyma dėl sveikatos būklės	mokiniai: <ul style="list-style-type: none"> • su laikinu rankų valdymo apribojimu • su lėtinėmis ligomis • ligoniai arba laikinai neįgalūs
c. pedagogų tarybos įvertinimas	mokiniai: <ul style="list-style-type: none"> • kurie atsirado krizėje arba trauminėje situacijoje • kurie, turi adaptacijos sunkumų, susijusių su ankstesniu mokymuisi užsienyje • su kalbinės komunikacijos sutrikimais • apie kuriuos kalbama Šveitimo įstatymo 165 str. 1 d. (užsieniečiai)
d. psichologinės ir pedagoginės, įskaitant specialiąją konsultaciją, konsultacijos įvertinimas	mokiniai: <ul style="list-style-type: none"> • su specifiniais mokymosi sunkumais – pvz. disleksija, disgrafija, disortografija, diskalkulija. • su kalbinės komunikacijos sutrikimais
e. įvertinimas dėl individualaus mokymo poreikio	mokiniai su lėtinėmis ligomis

3. Pažymą apie sveikatos būklę arba psichologinės-pedagoginės konsultacijos įvertinimas turi būti pateikti mokyklos direktoriui ne vėliau nei iki spalio 15 d. Jei dokumentas buvo išduotas pasibaigus šiam terminui, reikia jį nedelsiant pateikti.
4. Būdą, kaip reikia pritaikyti konkretaus mokinio poreikiams ir galimybėms aštuntoko egzamino sąlygas arba formas, nurodo pedagogų taryba, pasirinkdama iš CEK direktoriaus pranešime pateiktų sprendimų. Pranešimas yra publikuojamas iki metų, kuriais yra organizuojamas aštuntoko egzaminas, rugsėjo 10 d.
5. Mokyklos direktorius arba jo įgaliotas mokytojas privalo iki rugsėjo 30 d. pranešti tėvams apie galimus aštuntoko egzamino sąlygų ir formų pritaikymo būdus. Ne vėliau nei iki lapkričio 20 d. mokyklos direktorius perduoda mokinio tėvams raštišką informaciją apie tai kaip pedagogų taryba nutarė pritaikyti mokinio poreikiams ir galimybėms aštuntoko egzamino sąlygas arba formas. Jei poreikis pritaikyti egzamino sąlygas ir formas atsirado vėliau nei lapkričio 20 d., mokyklos direktorius nedelsiant praneša mokinio tėvams ir apylinkės egzaminų komisijos direktoriui apie pedagogų patvirtintus pritaikymus.

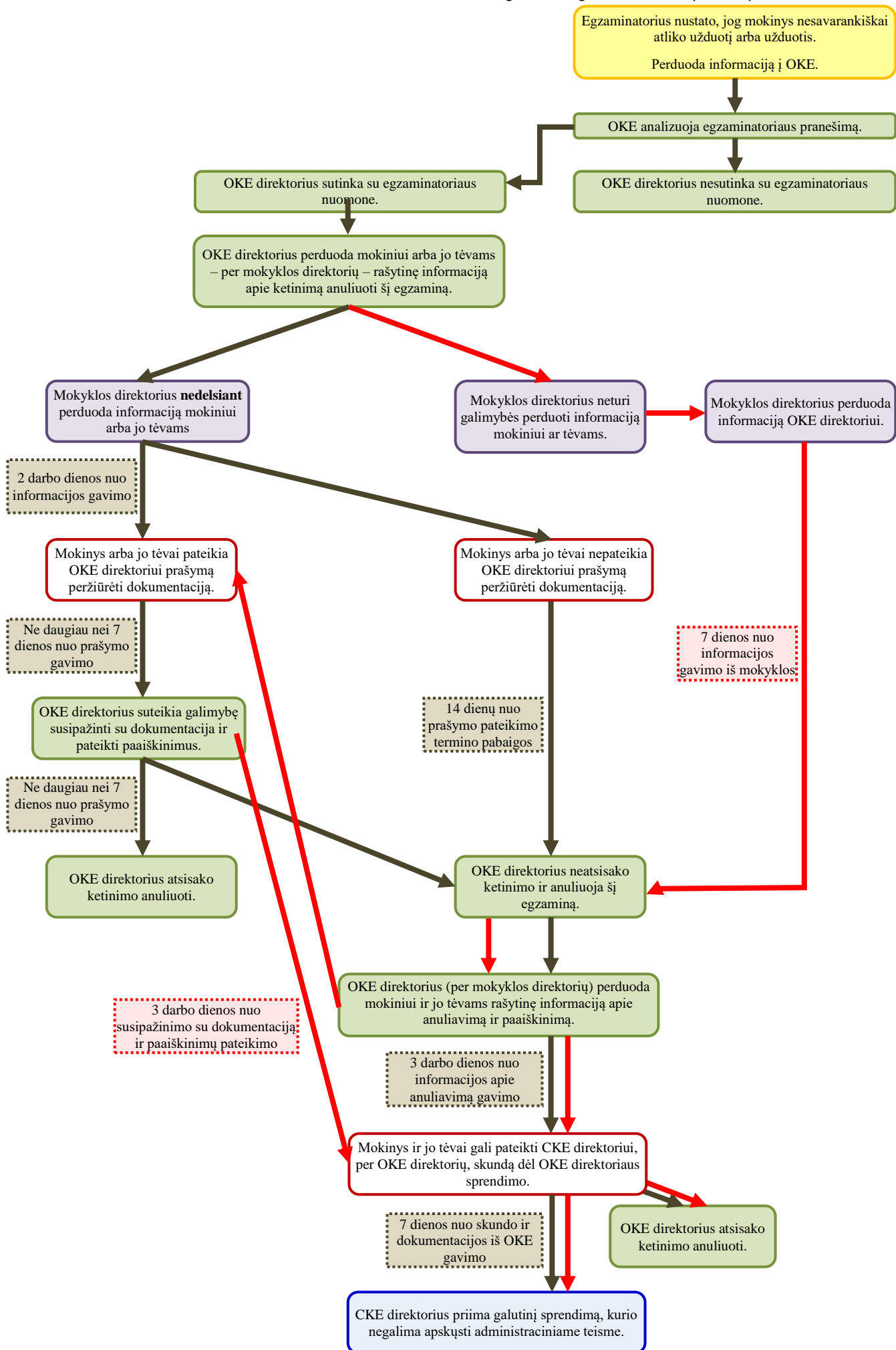
6. Išskirtiniais atvejais, susijusiais su sveikatos būkle arba neįgalumu, gavus apylinkės egzaminų komisijos direktoriaus sutikimą aštuntoko egzaminas gali būti organizuojamas kitoje vietoje, nei mokykla (pvz. mokinio namuose). Mokyklos direktorius, susitaręs su tėvais privalo pateikti specialų prašymą iki maždaug sausio 15 d.
7. Egzamino laikymą sąlygomis, kurias patvirtino pedagogų taryba, užtikrina egzamino komandos pirmininkas.

J. KONKRETAUS DALYKO AŠTUNTOKO EGZAMINO ANULIAVIMAS

1. Egzamino metu mokinys privalo savarankiškai spręsti užduotis, esančias egzamino užduoties sąsiuvinyje, ypač sukurti savo tekstą arba savo užduočių sprendimus.
2. Konkretaus dalyko aštuntoko egzaminas gali būti anuliuotas.
3. Anuliavimas gali įvykti:
 - a. egzamino metu arba
 - b. po egzamino, jei tikrinant egzamino darbą, buvo patvirtinta, jog mokinys neatliko pats egzamino užduoties arba užduočių.
4. Anuliavimas egzamino metu yra galimas, jei mokinys:
 - a. nesavarankiškai sprendžia egzaminų užduotis
 - b. atnešė į egzamino salę bet kokią telekomunikacijos įrenginį arba naudoja tokį įrenginį egzamino salėje
 - c. atnešė į egzamino salę medžiagas arba įrankius, neišvardytus CEK direktoriaus pranešime dėl pagalbinių medžiagų ir įrankių
 - d. trukdo teisingai egzamino eigai, neleidamas dirbti kitiems mokiniams.
5. Sprendimą apie anuliavimą egzamino metu priima egzamino komandos pirmininkas (įprastai juo yra mokyklos direktorius).
6. Anuliavimas tikrinant egzamino darbą galimas, jei buvo nustatyta, kad mokinys nesavarankiškai sprendė užduotį arba užduotis egzamino užduoties sąsiuvinyje, ypač jei mokinio darbe buvo aptiktos vienodos formuluotės, leidžiančios manyti, kad:
 - a. sprendimai buvo atskleisti kitam mokiniui
 - b. mokinys naudojosi kito mokinio paruoštais sprendimais
 - c. egzamino metu mokinys naudojosi uždraustomis medžiagomis – pvz. darbo fragmentą perrašė iš vadovėlio, publikacijos ar internetinės svetainės
 - d. nukopijavo teksto, esančio egzamino užduoties sąsiuvinyje, fragmentą.
7. Sprendimą apie anuliavimą egzamino darbo tikrinimo metu priima apylinkės egzaminų komisijos direktorius arba Centrinės egzaminų komisijos direktorius.
8. Detali informacija apie konkretaus dalyko aštuntoko egzamino anuliavimo taisykles yra pateikta *Informacijoje apie aštuntoko egzamino organizavimą ir vykdymą*, kuri galioja einamaisiais mokslo metais ir buvo paskelbta publikacijoje „Biuletyn Informacji Publicznej“ CEK internetinėje svetainėje. Anuliuojant konkretų aštuntoko egzaminą dėl to, kad buvo nustatyta, jog mokinys nesavarankiškai atliko užduotį arba užduotis, galimos

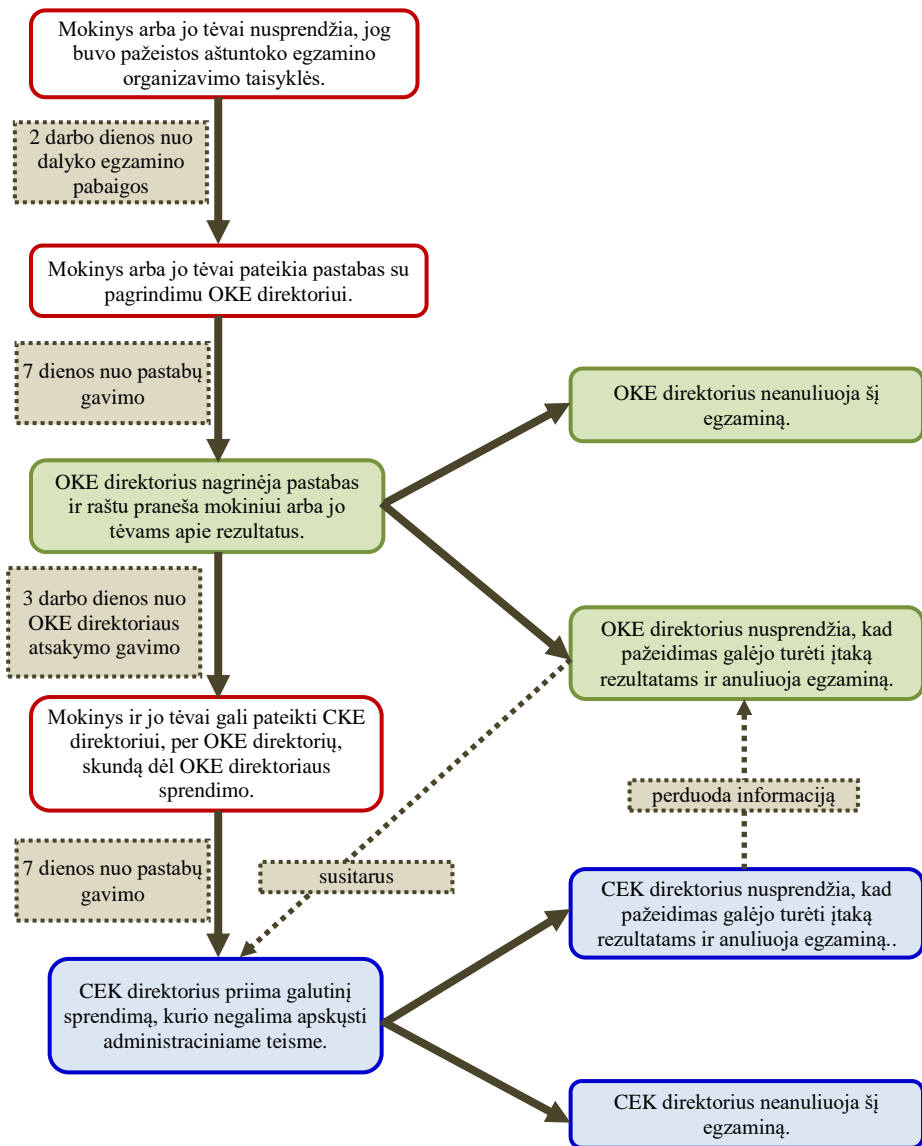
veikimo procedūros yra pristatytos žemiau esančioje diagramoje. Veikimo procedūros yra pažymėtos juodomis arba raudonomis strėlytėmis.

- a. Juodomis strėlytėmis yra pažymėta procedūra pristato sekančius žingsnius, kuomet mokyklos direktorius turi galimybę perduoti mokinio tėvams CEK direktoriaus informaciją apie ketinimą anuluoti šį egzaminą.
 - b. Raudonomis strėlytėmis yra pažymėta procedūra pristato sekančius žingsnius, kuomet mokyklos direktorius neturi galimybės perduoti mokinio tėvams tokią informaciją.
9. *Informacijoje*, apie kurią kalbama 8 p., yra pateikti visų mokiniui arba jo tėvams būtinų blankų šablonai, jei dėl mokinio darbo yra pradėta šio dalyko egzamino anuliavimo procedūra.
10. Konkretaus dalyko aštuntoko egzamino, kuris buvo laikomas pagrindinio termino metu, anuliavimas reiškia būtinybę laikyti šio dalyko egzaminą papildomame termine.
11. Konkretaus dalyko aštuntoko egzamino, kuris buvo laikomas papildomo termino metu, anuliavimas reiškia, kad šio dalyko rezultatas yra „0 %“.

K. PASTABOS DĖL EGZAMINO ORGANIZAVIMO TAISYKLIŲ PAŽEIDIMO

1. Jei mokinio arba jo tėvų nuomone aštuntoko egzamino metu nebuvo laikomasi jo organizavimo taisyklių, mokinys arba jo tėvai gali per 2 darbo dienas nuo konkretaus dalyko egzamino dienos raštu kreiptis į apylinkės egzaminų komisijos direktorių.
2. Detali informacija apie pastabų dėl egzamino organizavimo taisyklių pažeidimo pateikimo taisykles yra pateikta *Informacijoje apie aštuntoko egzamino organizavimą ir vykdymą*, kuri galioja einamaisiais mokslo metais ir buvo paskelbta publikacijoje „Biuletyn Informacji Publicznej“ CEK internetinėje svetainėje. Veikimo procedūros anuliuojant dėl mokinio arba jo tėvų pagrįstų pastabų dėl aštuntoko egzamino organizavimo taisyklių pažeidimo schema yra parodyta žemiau esančioje diagramoje.
3. *Informacijoje*, apie kurią kalbama 2 p., yra pateikti visų mokiniui arba jo tėvams, norintiems pateikti pastabas dėl aštuntoko egzamino organizavimo taisyklių pažeidimo, būtinų blankų šablonai.

L. EGZAMINO DARBO PERŽIŪRA IR PRAŠYMAS PATIKRINTI SUTEIKTŲ TAŠKŲ SUMĄ

1. Mokinys arba jo tėvai turi teisę peržiūrėti patikrintą ir įvertintą šio mokinio egzamino darbą apylinkės egzaminų komisijos direktoriaus nurodytoje vietoje ir laiku per 6 mėnesių laikotarpį, skaičiuojant nuo dienos, kada apylinkės egzaminų komisija išdavė pažymą / informaciją apie detalius aštuntoko egzamino rezultatus.
2. Prašymą peržiūrėti egzamino darbą reikia pateikti atitinkamos apylinkės egzaminų komisijos direktoriui. Prašymą mokinys arba jo tėvai gali pateikti asmeniškai arba išsiųsti el. paštu, faksu ar tradiciniu paštu apylinkės egzaminų komisijos adresu.
3. Prašymo blankas yra publikuojamas *Informacijoje apie aštuntoko egzamino organizavimą ir vykdymą*, kuri yra skelbiama „Biuletyn Informacji Publicznej“ CEK internetinėje svetainėje.
4. Apylinkės egzaminų komisijos direktorius – jei tai įmanoma, susitarus su mokiniu arba jo tėvais – per ne daugiau nei 5 darbo dienas nuo prašymo peržiūrėti egzamino darbą gavimo nustato peržiūros terminą (dieną ir valandą). Apie šį peržiūros terminą apylinkės komisija praneša mokiniui arba jo tėvams.
5. Apylinkės egzaminų komisijos direktorius nustato peržiūros vietą. Išskirtiniais ir pagrįstais atvejais, susijusiais su mokinio neįgalumu, apylinkės egzaminų komisijos direktorius gali sutikti organizuoti peržiūrą už apylinkės egzaminų komisijos būstinės ribų.
6. Peržiūros taisyklės:
 - a. *Igaliavimo peržiūrėti patvirtinimas*. Į peržiūrą reikia ateiti su tapatybę patvirtinančiu dokumentu – pvz. mokinio pažymėjimu arba tapatybės kortele (tėvų ar pagrindinės mokyklos suaugusiems klausytojams).
 - b. *Darbo peržiūrai pateikimo forma*. Mokinys ar jo tėvai gali peržiūrėti tokį egzamino darbą, kokį jis perdavė ir buvo vertinamas egzaminatoriaus. Prieš pateikiant darbą peržiūrai yra apsaugomi egzaminatoriaus asmens duomenis, kad jie nebūtų atskleisti.
 - c. *Peržiūros laikas*. Apylinkės egzaminų komisijos direktoriaus skirtas laiko vieno egzamino darbo peržiūrai negali būti trumpesnis nei 30 minučių. Pasibaigus apylinkės egzaminų komisijos direktoriaus skirtam laikui, asmens, įgalioto peržiūrėti darbą, prašymu laikas gali būti pratęstas tiek, kiek įmanoma atsižvelgiant į tai dienai suplanuotų peržiūrų skaičių.
 - d. *Peržiūroje dalyvaujantys asmenys*. Peržiūroje dalyvauja apylinkės egzaminų komisijos darbuotojas.
 - e. *Užduočių sprendimų vertinimo taisyklės*. Mokiniui ar jo tėvams peržiūrint darbą, suteikiama galimybė susipažinti su užduočių sprendimų vertinimo taisyklėmis.
 - f. *Peržiūros eiga*. Patikrinus mokinio asmens duomenis, asmuo, atsakantis už peržiūrą, įsitikina, kad mokinys ar jo tėvai susipažino su peržiūros procedūromis.
 - g. Baigus peržiūrą, apylinkės egzaminų komisijos darbuotojas pažymi peržiūros faktą, o mokinys ar jo tėvai savo parašais tai patvirtina.
 - h. *Egzamino darbo nuotraukų ir užrašų darymas*. Peržiūros metu mokinys ar jo tėvai gali daryti užrašus arba egzamino darbo nuotraukas.

7. Mokinys ar jo tėvai gali kreiptis su prašymu patikrinti taškų sumą. Prašymas su pagrindimu turi būti pateiktas apylinkės egzaminų komisijos direktoriui per 2 darbo dienas nuo peržiūros atlikimo dienos.
8. Prašymo blankas yra publikuojamas *Informacijoje apie aštuntoko egzamino organizavimą ir vykdymą*, kuri yra skelbiama „Biuletyn Informacji Publicznej“ CEK internetinėje svetainėje.
9. Taškų sumos patikrinimas yra atliekamas per 7 dienas nuo prašymo gavimo.
10. Taškų sumos tikrinimui apylinkės egzaminų komisijos direktorius pasirenka egzaminatorių, kitą nei egzamino darbą tikrinęs egzaminatorius, dėl kurio buvo pateiktas prašymas.
11. Apylinkės egzaminų komisijos direktorius raštu praneša mokiniui arba jo tėvams taškų sumos tikrinimo rezultatus per 14 dienų nuo prašymo, apie kurį kalbama 7 p., gavimo dienos.
12. Jei po atlikto taškų sumos patikrinimo ši suma buvo padidinta, apylinkės egzaminų komisijos direktorius patvirtina naują šio dalyko aštuntoko egzamino rezultatą ir anuliuoja anksčiau išduotą pažymą apie detalius aštuntoko egzamino rezultatus. Mokinys ar jo tėvai privalo grąžinti anuliuotą dokumentą.

M. INFORMACIJOS APIE KONKREČIUS DALYKŲ AŠTUNTOKO EGZAMINUS

1. Kiekvienam dalykui, įtrauktam į aštuntoko egzaminą, buvo paruošta atskira Informacija apie šio dalyko aštuntoko egzaminą nuo 2018-2019 mokslo metų. Centrinės egzaminų komisijos internetinėje svetainėje ir apylinkės egzaminų komisijų puslapiuose yra:
 - a. *Informacija apie lenkų kalbos aštuntoko egzaminą nuo 2018-2019 mokslo metų*
 - b. *Informacija apie matematikos aštuntoko egzaminą nuo 2018-2019 mokslo metų*
 - c. *Informacija apie anglų kalbos aštuntoko egzaminą nuo 2018-2019 mokslo metų*
 - d. *Informacija apie prancūzų kalbos aštuntoko egzaminą nuo 2018-2019 mokslo metų*
 - e. *Informacija apie ispanų kalbos aštuntoko egzaminą nuo 2018-2019 mokslo metų*
 - f. *Informacija apie vokiečių kalbos aštuntoko egzaminą nuo 2018-2019 mokslo metų*
 - g. *Informacija apie rusų kalbos aštuntoko egzaminą nuo 2018-2019 mokslo metų*
 - h. *Informacija apie ukrainiečių kalbos aštuntoko egzaminą nuo 2018-2019 mokslo metų*
 - i. *Informacija apie italų kalbos aštuntoko egzaminą nuo 2018-2019 mokslo metų.*¹⁴
2. Informacijos apie aštuntoko egzaminą buvo paruoštos ir paskelbtos taip pat versijose, skirtose mokiniams su neįgalumu:
 - a. akliems mokiniams (tiflologinė publikacija)
 - b. neprigirdintiems ir kurtiems mokiniams
 - c. mokiniams su lengvo laipsnio intelektiniu neįgalumu.

¹⁴ Informacijos apie aštuntoko egzaminą iš: biologijos, chemijos, fizikos, geografijos ir istorijos bus paskelbtos iki 2020 m. rugsėjo 1 d. (2016 m. gruodžio 14 d. *Taisyklių, įvedančių Švietimo įstatymą* 267 str. 2 d. 1p.).

3. Taip pat yra prieinama Informacija apie matematikos aštuntoko egzaminą (nuo 2020 m. taip pat šių dalykų Informacijos apie aštuntoko egzaminą: biologija, chemija, fizika, geografija ir istorija):
 - a. tautinių mažumų kalbomis – baltarusių, hebrajų, lietuvių, vokiečių, armėnų, slovakų ir ukrainiečių
 - b. etninių mažumų kalba – lemakų
 - c. regionine kalba – kašubų.
4. Kiekvienoje Informacijoje apie egzaminą yra konkretaus dalyko egzamino aprašymas ir egzamino užduočių pavyzdžiai su sprendimais.
5. Egzamino užduoties sąsiuvinuose gali būti užduočių, susijusių su visais bendrojo ugdymo programos reikalavimais, įskaitant užduotis kitas nei nurodytos *Informacijoje apie egzaminą* kaip pavyzdys. Vienintelis efektyvus būdas pasiruošti aštuntoko egzaminui yra išmokyti žinias ir įgūdžius, leidžiančius atitikti visos programos reikalavimus.

N. SVARBI INFORMACIJA AŠTUNTOKO TĖVAMS

Tėvai! Įsitikinkite, kad jūsų vaikas ir jūs turite pilnas žinias apie žemiau išvardintus aspektus. Visą tai galima sužinoti iš šios publikacijos. Tačiau, jei jūs nuspręsite, kad jums reikia daugiau informacijos, prašome kreiptis į mokyklos direktorių, mokytoją arba susisiekti su atitinkama apylinkės egzaminų komisija.

Svarbiausi aštuntoko egzamino aspektai:

1. egzamino realizavimo grafikas – pagrindiniame ir papildomame termine, įskaitant sąlygas, kuriomis galima laikyti egzaminą papildomame termine
2. egzamino struktūra (egzamino dalykai šiais mokslo metais; kiekvieno dalyko egzamino trukmė, įskaitant laiko pratęsimą, jei reikia pritaikyti egzamino laikymo sąlygas ar formą) bei tikrinamų gebėjimų apimtis – bendro ugdymo programa
3. egzamino organizavimo taisyklės (egzamino eiga kiekvieną dieną)
4. atsakymų žymėjimo atsakymų lape būdas ir papildomas laikas (5 minutės) patikrinimui, ar visi atsakymai buvo teisingai perrašyti į atsakymų lapą
5. žinojimas, kad draudžiama įnešti į egzamino salę telekomunikacijos įrenginius arba naudotis jais šioje salėje
6. pagalbines medžiagas ir įrankiai, kuriuos mokiniai gali įnešti į egzamino salę
7. būtinybė savarankiškai spręsti užduotis egzamino metu ir pasekmės, susijusios su šios taisyklės nepaisymu
8. galimybė peržiūrėti patikrintą ir įvertintą egzamino darbą ir galimybė pateikti prašymą patikrinti taškų sumą.

Terminai, kuriuos verta įsiminti:

iki rugsėjo 30 d.	Mokykla privalo supažindinti tėvus su galimybe pritaikyti aštuntoko egzamino sąlygas ir formas.
iki rugsėjo 30 d.	Tėvai privalo pateikti mokyklos direktoriui rašytinę deklaraciją, kurioje: <ol style="list-style-type: none"> praneša, kokios šiuolaikinės užsienio kalbos egzaminą laikys mokinys (nuo 2022 m.) nurodo pasirenkamą dalyką, kurio egzaminą laikys mokinys praneša apie ketinimą laikyti matematikos egzaminą (nuo 2022 m. taip pat pasirenkamo dalyko egzaminą) tautinės mažumos kalba, etninės mažumos kalba arba regionine kalba.
iki spalio 15 d.	Tėvai pateikia mokyklos direktoriui pažymą apie mokinio sveikatos būklę arba psichologinės-pedagoginės konsultacijos įvertinimą, jei toks dokumentas nebuvo pateiktas anksčiau.
ne vėliau nei iki lapkričio 20 d. ¹⁵	Mokykla privalo perduoti tėvams rašytinę informaciją apie tai, kokį pedagogų taryba patvirtino būdą, norėdama pritaikyti aštuntoko egzamino sąlygas ir formas mokinių psichiniams ir fiziniams bei išsilavinimo poreikiams. <u>Per tris darbo dienas</u> nuo šios informacijos gavimo tėvai pateikia pareiškimą apie naudojimąsi arba ne naudojimąsi pateiktais egzamino sąlygų ir formų pritaikymo būdais.
maždaug iki sausio 15 d. ¹⁵	Tėvai pateikia rašytinę informaciją apie deklaracijos, pateiktos iki rugsėjo 30 d., pokyčius.
maždaug iki sausio 15 d. ¹⁵	Susitarus su mokyklos direktoriumi, reikia pateikti prašymą organizuoti egzaminą kitoje vietoje nei mokykla (žr. <i>Informacijos apie egzaminą</i> sekciją I 6 p.).
maždaug iki kovo 30 d. ¹⁵	Tėvai perduoda mokyklos direktoriui prašymą pakeisti deklaruojamą dalyką – galioja mokiniams, kurie tapo vaivadijos ir aukštesnio lygio olimpiadų laureatais ir finalistais arba konkursų laureatais.
antra balandžio mėn. pusė	Pagrindinis aštuntoko egzamino terminas.
pirma birželio mėn. pusė	Papildomas aštuntoko egzamino terminas.
savaitė prieš mokslo metų pabaigą	Apylinkės egzaminų komisija perduoda aštuntoko egzamino rezultatus į mokyklas.
mokslo metų pabaigos diena	Kartu su atestatu mokinys gauna pažymą su detaliais aštuntoko egzamino rezultatais.

Daugiau informacijos apie šių metų aštuntoko egzamino organizavimą ir realizavimą, įskaitant reikalingų dokumentų šablonus, yra publikuojama *Informacijoje apie aštuntoko egzamino organizavimą ir vykdymą* Centrinės egzaminų komisijos internetinėje svetainėje, sekcijoje „Aštuntoko egzaminas“ > „Grafikai, pranešimai ir informacija“.

¹⁵ Tikslūs terminai priklauso nuo egzamino organizavimo einamaisiais metais ir yra skelbiami *Informacijoje apie aštuntoko egzamino organizavimą ir laikymą* einamaisiais metais, kur yra publikuojama publikacijoje „Biuletyn Informacji Publicznej“ CEK internetinėje svetainėje.

CEK internetinėje svetainėje (www.cke.edu.pl) yra arba bus prieinami:

nuo 2017 m. rugsėjo 1 d.	<u>Informacijos apie aštuntoko egzaminą</u> iš: lenkų kalbos, matematikos ir šiuolaikinių užsienio kalbų
nuo 2017 m. gruodžio 18 d.	<u>egzamino užduoties sąsiuvinų pavyzdžiai</u> iš: lenkų kalbos, matematikos ir šiuolaikinių užsienio kalbų
nuo 2018 m. gruodžio 21 d.	<u>bandomojo egzamino sąsiuviniai</u> iš: lenkų kalbos, matematikos ir šiuolaikinių užsienio kalbų
iki 2019 m. balandžio pabaigos	egzamino užduoties sąsiuviniai, kurie buvo naudojami organizuojant dalykų aštuntoko egzaminą ankstesniais metais
nuo 2020 m. rugsėjo 1 d.	<u>informacijos apie aštuntoko egzaminą</u> iš: biologijos, chemijos, fizikos, geografijos ir istorijos
nuo 2020 m. gruodžio 18 d.	<u>egzamino užduoties sąsiuvinų pavyzdžiai</u> iš: biologijos, chemijos, fizikos, geografijos ir istorijos
nuo 2021 m. gruodžio 20 d.	<u>bandomojo egzamino sąsiuviniai</u> iš: biologijos, chemijos, fizikos, geografijos ir istorijos.